

Programma Expertmeeting Economie

Woensdag 6 november 2019 (14:30 – 16:00 uur)

- 14:30 uur Inloop
- 14:35 uur Welkom en introductie
Robert Strijk, Gedeputeerde Economie
- 14:45 uur Regionaal economische groei en brede welvaart in de regio
Otto Raspe, hoofd RaboResearch Nederland (Regio's en Thema's)
- 15:15 uur Korte reflectie van 3 experts (3 x 5 minuten)
- *Walter Manshanden (NEO Observatory)*
 - *Linco Nieuwenhuyzen (Economic Board Zuid-Holland/IQ)*
 - *Robert Koch (ROC – Midden Nederland)*
- 15:30 uur Vragen aan en discussie met het panel
- 16:00 uur Afsluiting
Robert Strijk, Gedeputeerde Economie

Regionaal-economische groei en brede welvaart in de regio

Provinciale Staten Utrecht

Utrecht, 6 November 2019
Dr. Otto Raspe

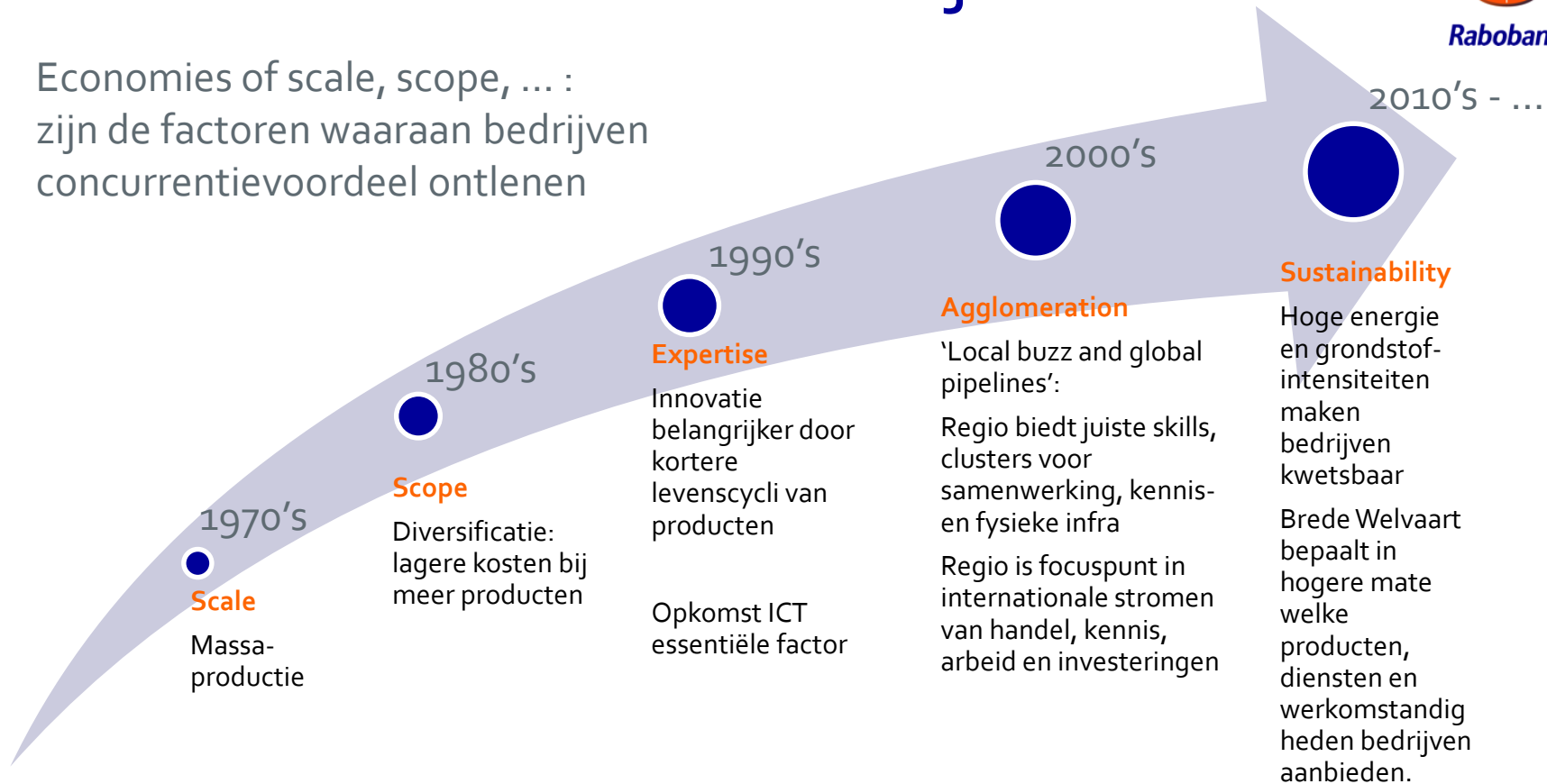

Rabobank

Grote transitie door de tijd:

Economies of scale, scope, ... :
zijn de factoren waaraan bedrijven
concurrentievoordeel ontlelen

Waar staan we nu?

- Vijf transities hebben geleid tot een economie waarin ...
 - Transities na én naast elkaar gebeuren, denk aan nieuwe golf van economies of expertise door data revolutie
 - Scale en scope nog altijd een rol spelen, maar in relatief mindere mate
 - Kennis, agglomeratie én duurzaamheid de inrichting bepalen
 - Mensen en regio's centraal staan vanuit hun netwerken en vestigingsklimaat

Trend: grotere regionale verschillen

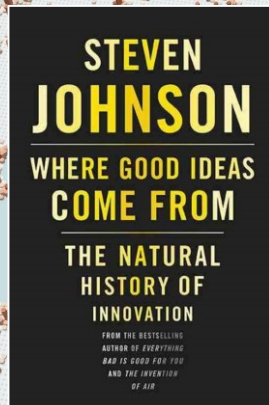
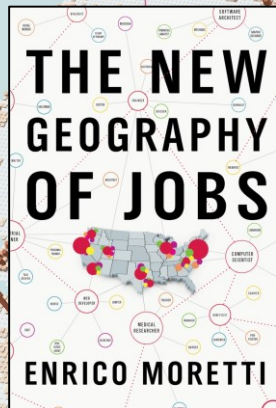
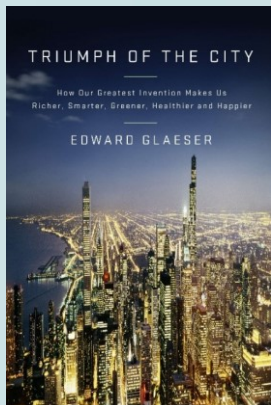
Population density 2014

On a grid of 10x10 kilometres

Source: LandScan, adaptation by PBL

City name

(number of inhabitants in the most densely populated 10x10km grid cell)

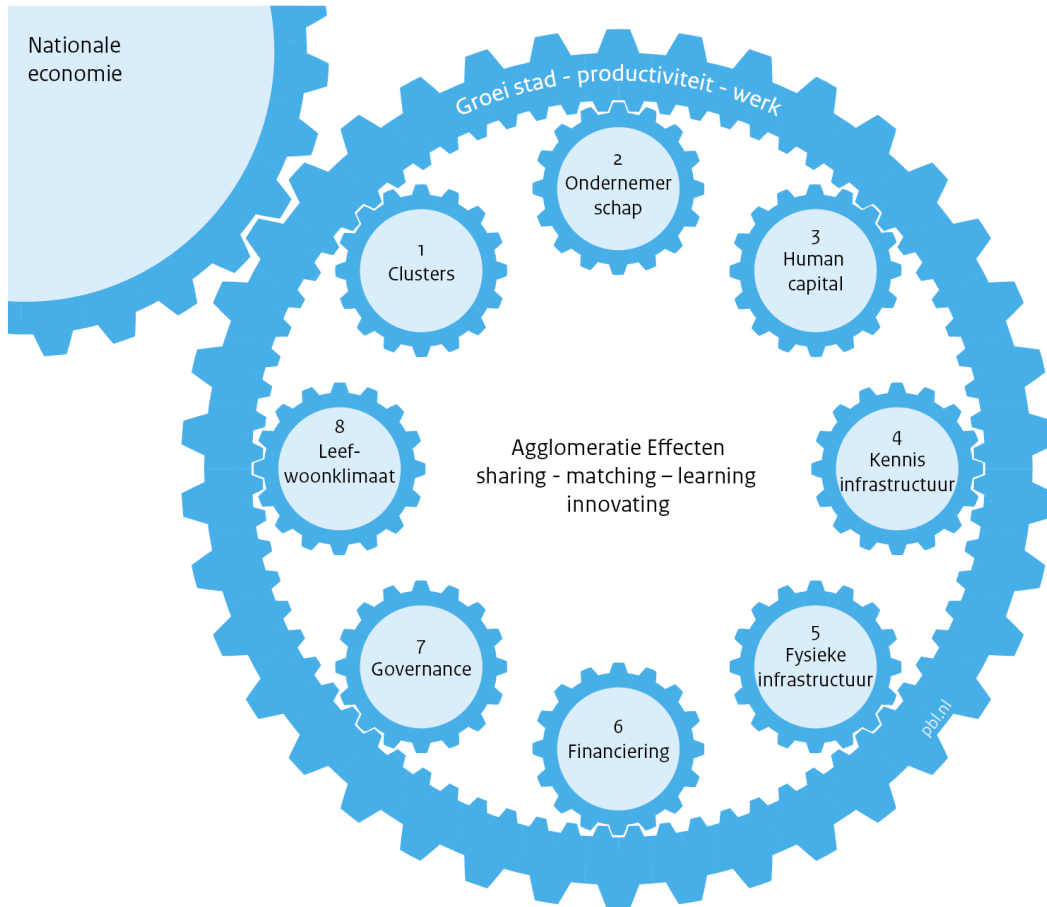

Source: PBL (2016)

STEDELIJKE REGIO'S ALS MOTOREN VAN ECONOMISCHE GROEI

Wat kan beleid doen?

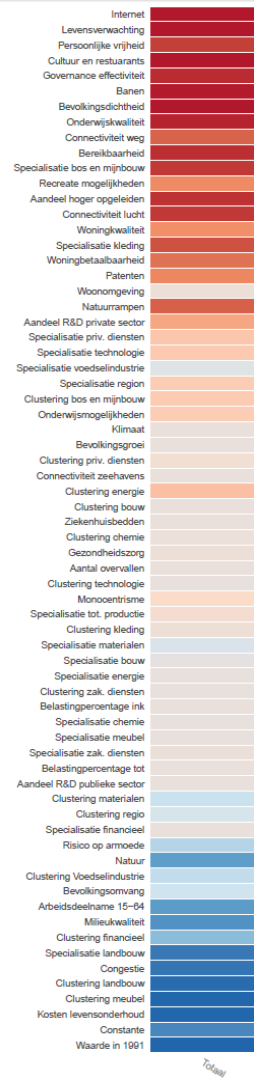

Groeimotor 'verklaard'

Robuuste factoren

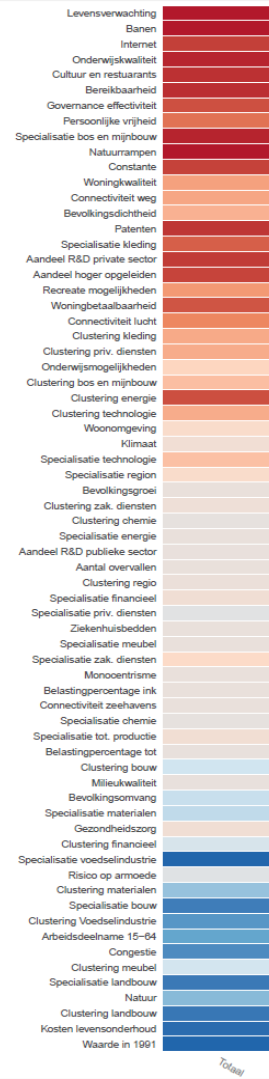
- Dichtheid
 - agglomeratievoordelen
- Human capital
 - opleiding, gezondheid
- Leefomgeving
- Bereikbaarheid
 - (inter)nationaal + internet

Werkgelegenheidsgroei

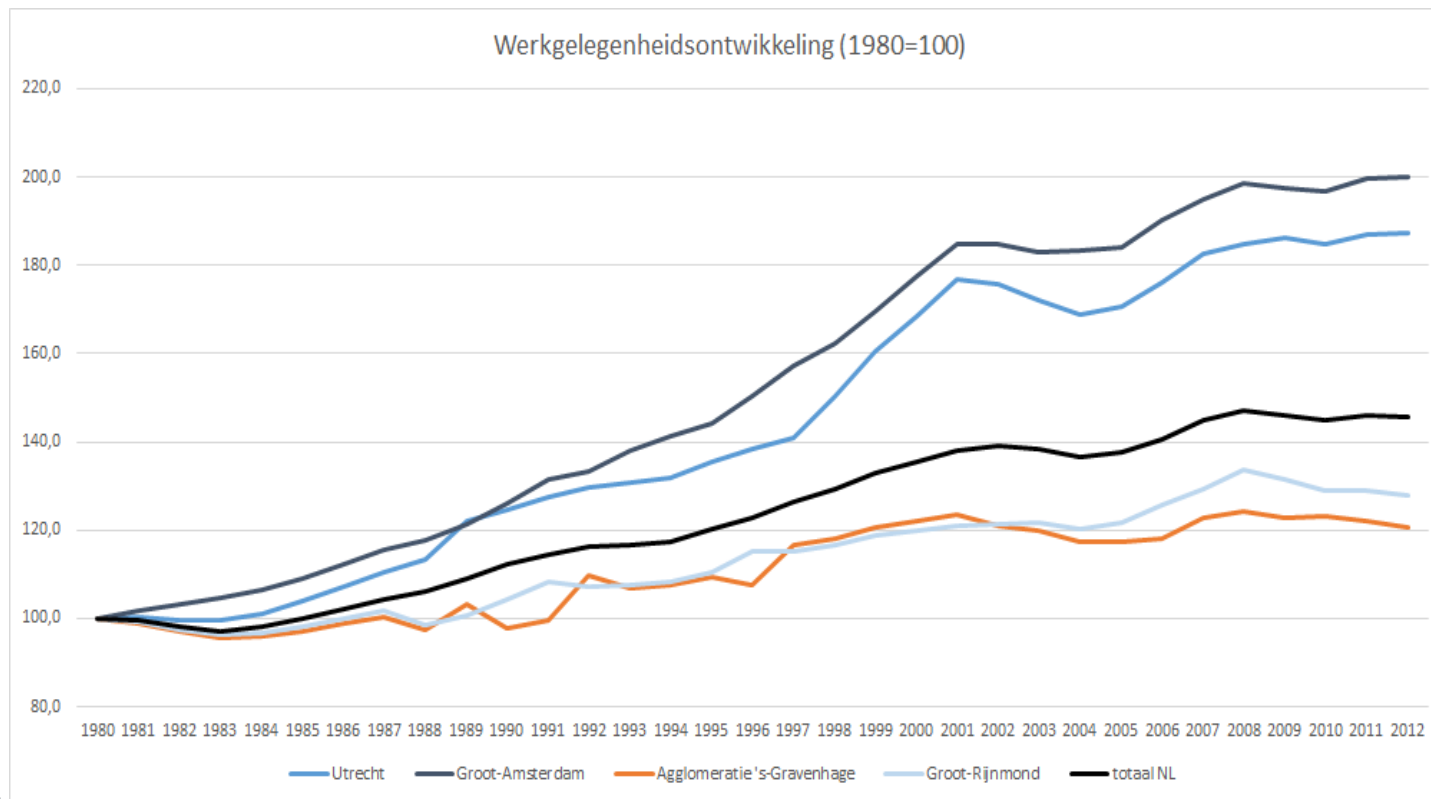

Significant
Positief
of
Negatief

Productiviteitsgroei

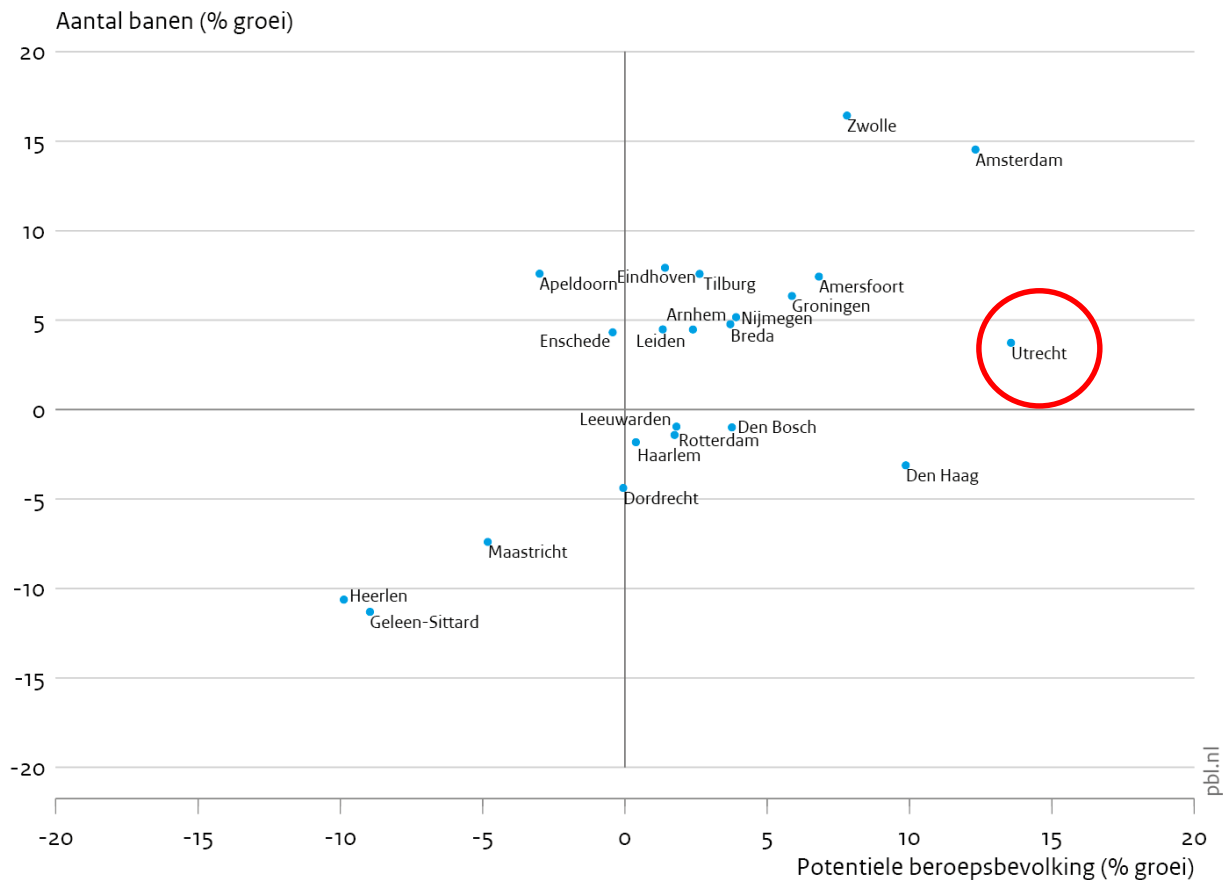

Utrecht: banen groei

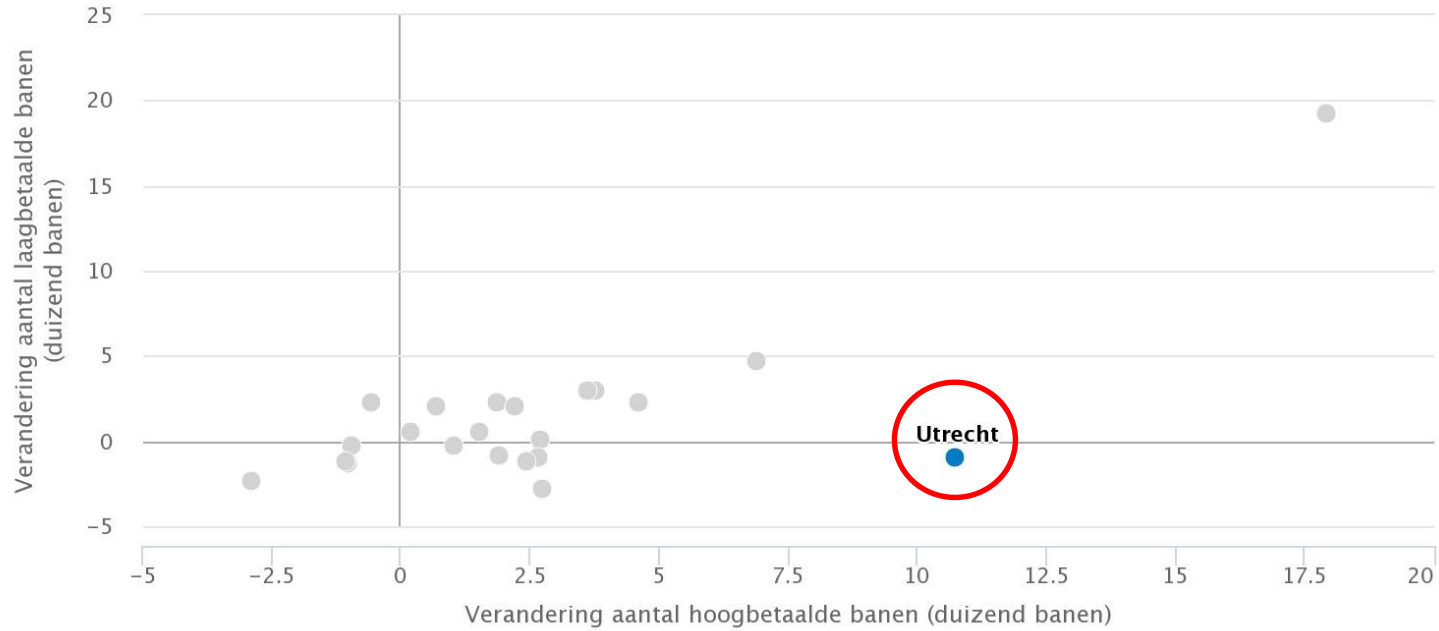
Utrecht (SG) banen en beroepsbevolking

Divergerende regionale paden, 2001-2014

Groei hoog- en laagbetaalde banen, 2001-2014

Utrecht (SG)
Hoog- en
laagbetaalde
banen

- Groningen
- Enschede
- Nijmegen
- Amsterdam
- Den Haag
- Breda
- Eindhoven
- Maastricht
- Leeuwarden
- Apeldoorn
- Amersfoort
- Haarlem
- Rotterdam
- Tilburg
- Geleen-Sittard
- Zwolle
- Arnhem
- Utrecht
- Leiden
- Dordrecht
- Den Bosch
- Heerlen

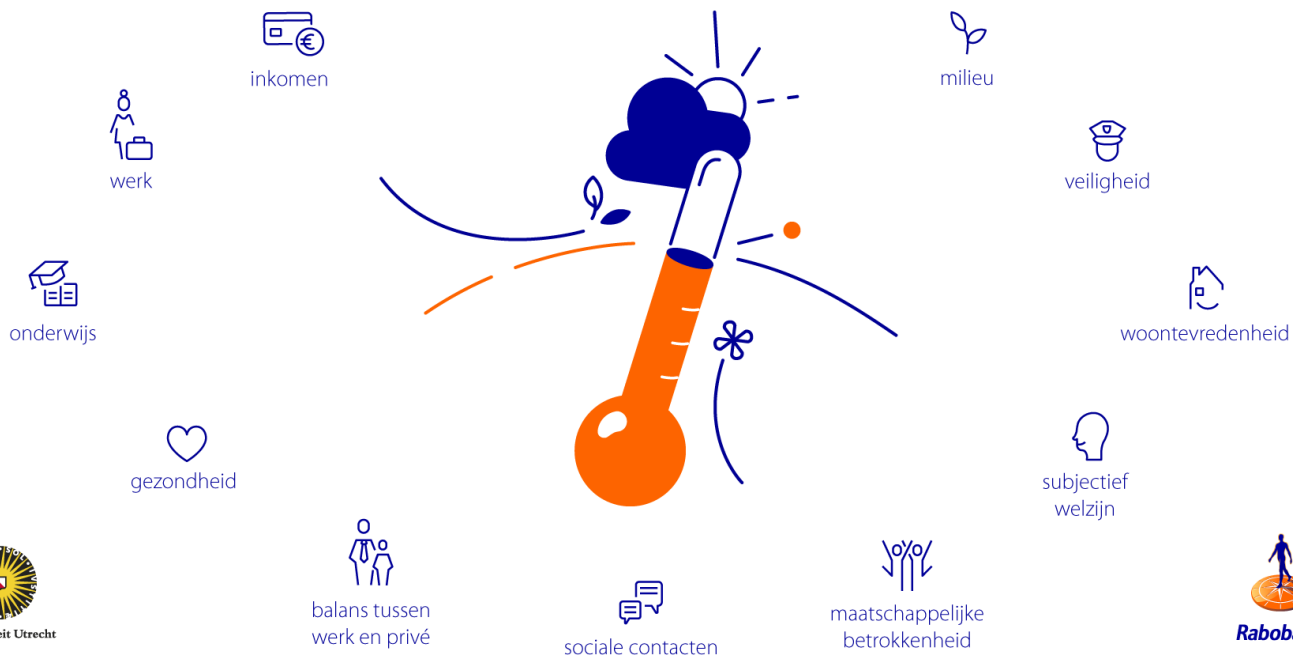
*“The time is ripe for our measurement system to shift emphasis from measuring economic production to measuring people’s **well-being**... and well-being should be put in a context of sustainability”*

(Commision Stiglitz-Sen-Fitoussi 2009, p.12).

Brede Welvaart

De elf dimensies van brede welvaart

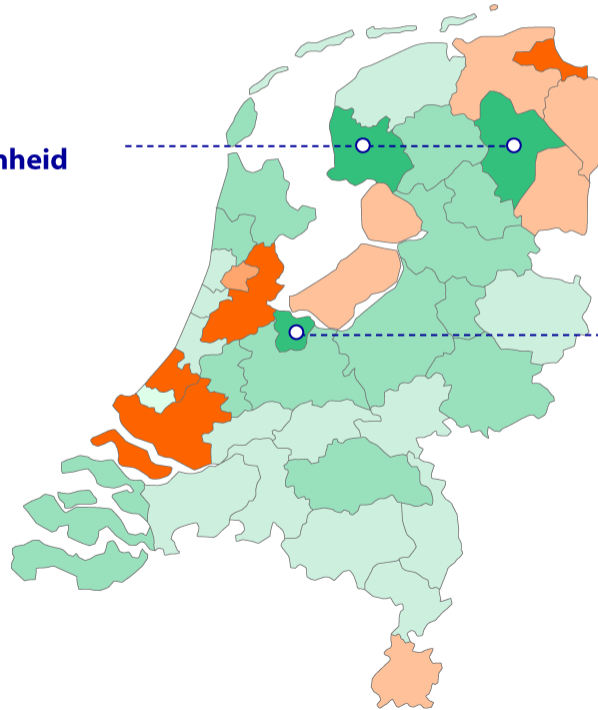
Hoogste brede welvaart buiten de Randstad

hoogste brede welvaart —■ ■ ■ ■ ■— laagste brede welvaart

Hoge brede welvaart in Noord-Drenthe en Zuidwest-Friesland door **woontevredenheid** en **veiligheid**

Hoge brede welvaart in Het Gooi en Vechtstreek door **woontevredenheid** en **hoge inkomens**

Universiteit Utrecht

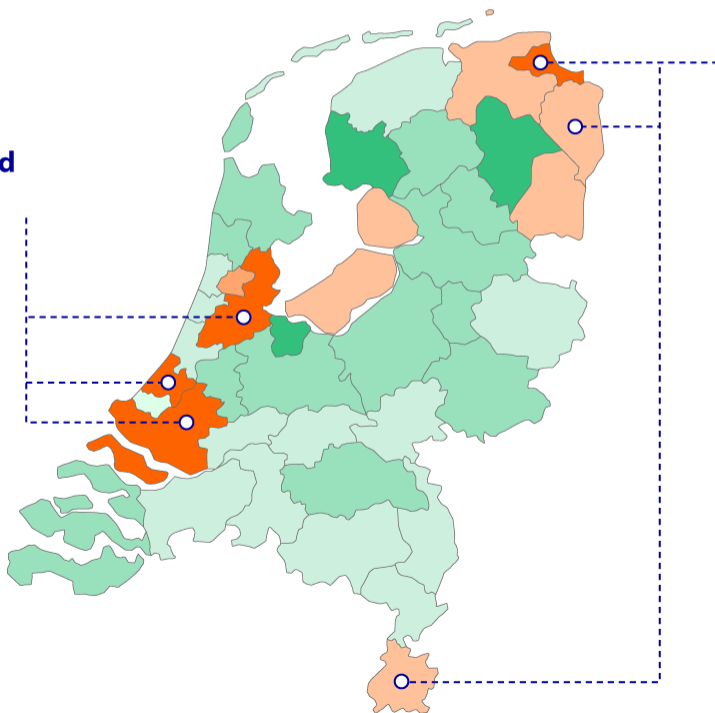
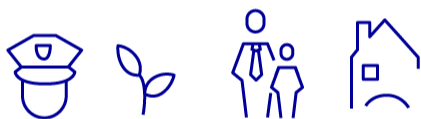

Rabobank

Laagste brede welvaart in grootstedelijke regio's

hoogste brede welvaart —■ ■ ■ ■ ■— laagste brede welvaart

Lage brede welvaart in grootstedelijk regio's door lage **veiligheid**, **fijnstof**, slechtere **werk-privébalans** en vooral een lage **woontevredenheid**

Lage brede welvaart aan de randen van het land door beperkte **gezondheid**, lager **opleidingsniveau**, minder perspectieven op de **arbeidsmarkt** en lagere **inkomens**

Universiteit Utrecht

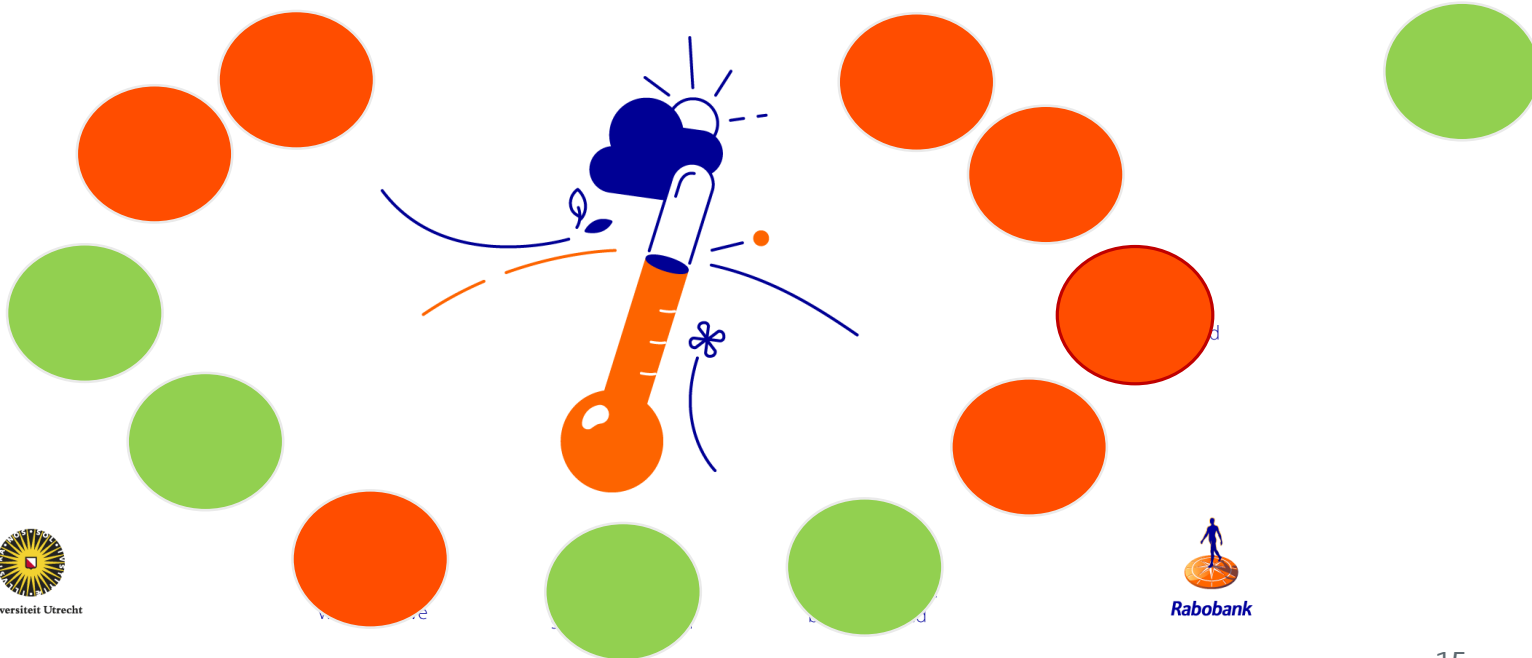
Rabobank

Brede welvaart in Utrecht e.o

t.o.v. Nederlandse gemiddelde (veel scores rond NL gem)

De elf dimensies van brede welvaart

Conclusies

- **Grote transitie:**
 - Voor bedrijven kwaliteit regionaal vestigingsklimaat cruciaal
- **Utrecht als motor van economische groei:**
 - Sterke banengroei, maar alleen hoogbetaalden
- **Brede Welvaart (wat mensen van waarde vinden):**
 - BWI relatief hoog, zeker vergeleken met andere G₄-steden
- **Aandachtspunten:**
 - Woontevredenheid
 - Werk en inkomen (vooral de balans)
 - Milieu & veiligheid

Rabobank
RaboResearch

Rabobank

Otto Raspe

Hoofd RaboResearch Nederland Regio's en
Thema's

+31 6 11247626

+31 88 7261290

Otto.Raspe@rabobank.nl

Croeselaan 18,
3521 CB Utrecht Nederland

Postbus 17100, 3500 HG Utrecht

Deel contact

Bewaar

ENG

Rabobank

Dank voor uw aandacht!